



# ROERKERKNIEUWS IN CORONATIJD

editie 131 (7 december 2022) – [www.roerkerken.nl](http://www.roerkerken.nl)

## inleiding

Op vrijdag 2 december j.l. vierde onze emeritus-bisschop Frans Wiertz zijn tachtigste verjaardag. Om dat toch niet ongemerkt voorbij te laten gaan, werd er die dag om 9.00 uur 's morgens in de St. Servaas in Maastricht een heilige mis uit dankbaarheid gevierd. Sinds zijn emeritaat woont hij immers tegenover de St. Servaasbasiliek, in het klooster van de Zusters Onder de Bogen, die vroeger ook in Herkenbosch een vestiging hadden (1930-1991). Hoofdcelebrant van de dankmis was hulpbisschop Everard de Jong, terwijl de bisschop van Haarlem-Amsterdam, Jan Hendriks, concelebreerde, evenals de beide vicarissen-generaal van ons bisdom: Mgr. René Maessen en Harry Quaedvlieg en oud-vicaris-generaal Mgr. Hub Schnackers. Omdat het toevallig de eerste vrijdag van de maand was, was het een gezongen mis. In een kort woordje aan het einde van de viering zei Mgr. Wiertz: *“Ik heb een mooi lang leven gehad. Misschien heb ik nog een paar jaar te gaan, maar ik zie 80 jaar toch als een deksel, een dekselse leeftijd.”* De bisschop uitte verder zijn grote dankbaarheid voor het leven. *“Ik heb er zelf niets voor hoeven doen, maar het leven is mij door God en mijn ouders geschonken. Daar ben ik heel dankbaar voor”*. Na de Mis trokken alle aanwezigen (zoals daar te doen gebruikelijk op de eerste vrijdag) in een kleine stoet naar de Noodkist van Sint-Servaas in een van de zijkapellen om daar het gebed ter er van Sint-Servaas – de eerste bisschop in Nederland – te bidden. Geboren en getogen in Kerkrade werd Mgr. Wiertz op 30 maart 1968 in Roermond tot priester gewijd en was hij achtereenvolgens kapelaan in Schaesberg (1968-1977), pastoor te Maastricht-Heeg (1977-1985) pastoor-deken van Hoensbroek (1985-1991), pastoor-deken van Heerlen (1991-1993). In 1993 volgde zijn benoeming tot (negende) bisschop van Roermond. Eind 2017, bij het bereiken van zijn 75<sup>e</sup> verjaardag, trad hij terug en trad vicaris-generaal Hub Schnackers (tevens pastoor van Vlodrop) aan als administrator. Wij feliciteren onze oud-bisschop van harte en wensen hem voor het nieuwe levensjaar alles goeds naar lichaam en geest toe, maar vooral Gods rijkste zegen.

## 400 jaar Franciscus van Sales: “alles uit liefde”

“Doet alles uit liefde en niet omdat het moet”. Deze uitspraak van Franciscus van Sales, is dé rode draad door de speciale tentoonstelling die aan deze heilige is gewijd en die van 1 oktober tot 29 januari a.s. in het voormalig klooster van de zusters van Clara Fey in Simpelveld is te bezoeken. Dit jaar is het 400 jaar geleden dat Franciscus overleed. Hij was bisschop van het door de Reformatie verscheurde bisdom Genève. Hij investeerde in een gedegen intellectuele en spirituele vorming van zijn priesters en een grondige catechese van de gelovigen. Zijn gedrukte publicaties verschenen periodiek en worden beschouwd als de eerste katholieke krant ter wereld. Een heilige met actuele betekenis in een wereld vol nepnieuws. De bezoekers van de tentoonstelling in Simpelveld worden ondergedompeld in zijn spiritualiteit van zachtmoedigheid, geduld, vriendschap en vrijheid. Franciscus van Sales nodigt ons uit onszelf te zijn en dat zo goed mogelijk. De tentoonstelling biedt een overzicht van zijn leven en zijn gedachtegoed. Al vier eeuwen heeft zijn visie mensen tot actie aangezet om liefdevol te leven. Vele Salesiaanse congregaties zetten zich in voor zieken en hulpbehoevenden, voor onderwijs en jeugdzorg en voor ontwikkelingskansen in alle landen van de wereld. Ook mensen die niet religieus zijn vinden zijn uitspraken inspirerend. Zijn

boodschap ‘met een lepel honing vang je meer vliegen dan met een vat azijn’ is na 400 jaar nog steeds actueel en universeel ([deschatvansimpelveld.nl](http://deschatvansimpelveld.nl)).

### **Lotgevallen van de relieken van de Berger patroonheiligen (V)**

Op 28 februari 1945 bliezen de Duitsers, vóór hun aftocht uit Roermond, de toren van de kathedraal op. Het hoofdaltaar met de relieken van onze patroonheiligen overleefde het ternauwernood. Na lange discussies werd besloten tot herbouw van de zwaar gehavende kerk. In 1951 kon ze weer in gebruik worden genomen. De inrichting was vanwege het gebrek aan geld en aan materialen zeer sober. Er kwam een nieuw hoofdaltaar van gepolijste Naamse steen, een ontwerp van Leo Brom. Aan de vier zijden is een bronzen ‘antependium’ aangebracht, met daarop aan een van de zijanten (in gedreven bronzen panelen) een afbeelding van de HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus. Al eerder (1955) waren in een groot raam door de bekende Roermondse glazenier Max Weiss (1910-1972) de drie heiligen afgebeeld, met de achtergrond duidelijk herkenbaar de kerk van St. Odiliënberg. Met de komst van het nieuwe altaar was het oorspronkelijke hoogaltaar overbodig geworden. Het retabel van dit hoogaltaar werd inclusief de reliekschrijnen en de bijbehorende oorkonden in 1958 voor 750 gulden verkocht aan Willem Geurts (1898-1980), op dat moment pastoor-deken van Heythuysen (1956-1968). Alvorens het retabel aan de parochiekerk aldaar te schenken liet hij de oorlogsschade herstellen en de polychromie verwijderen. Ook liet hij in 1961 een antependium aanbrengen om van het altaar en het retabel één geheel te maken. De relikwieën bevinden zich momenteel in kleine houten schrijnen, aan de voorzijde voorzien van glas. In één schrijn zijn de relikwieën nog verpakt in het linnen zakje met daarop het document uit 1856. In het andere schrijn liggen losse botten. In de kathedraaltoren hing tot aan de klokkenroof in 1942 ook een Wiro-klok, in 1894 geschonken door de gezusters Josephina en Catharina Corsten, na de torenbrand van 1892. Erop stond (in het Latijn) de tekst: “Mijn naam is Wiro, de bewoners van de Roer, door hem en zijn vroegere gezellen tot Christus bekeerd, roep ik saam”. De Wiro-klok van de kathedraal woog 478 kg en was de kleinste van de in totaal zes nieuwe klokken die de kathedraal toen kreeg (Maasgouw 2009).

In de zomer van 2016 werden uit de Heytser reliekschat drie kleine botjes: een stukje rib, een ruggenwervel en een ander klein botje aan de diakenopleiding van Rolduc (Kerkrade) afgestaan omdat die opleiding toen 25 jaar bestond. De H. Otgerus was immers diaken en geldt dan ook als de patroonheilige van de diakens. Ze werden zorgvuldig in een witte doek gevouwen en later in een speciaal daartoe vervaardigd schrijn opgeborgen, het schrijn dat bij het beeld van de H. Otgerus staat, het beeld dat de bekende Limburgse kunstenaar Gène Eggen (1912-2000) uit Ulestraten voor Rolduc maakte. Vanaf 2016 zijn ook pogingen ondernomen om de zich momenteel in Heythuysen bevindende relieken weer naar St. Odiliënberg te krijgen, al was het maar omdat ze daar helemaal niet thuis horen, laat staan de verering genieten die hen als ‘apostelen van het (Opper-)Gelder Land’ toekomt. Het was in het Bisdomblad van 1993 dat deze vreemde gang van zaken al gesignaleerd werd en men zich hardop afvroeg waarom de relieken van onze Berger patroonheiligen zich tegenwoordig in Heythuysen bevinden. Ook H.H.J. Reijnen (‘500 jaar H. Nicolaaskerk in Heythuysen’ [2004]) vond dat deze relieken in feite in St. Odiliënberg óf in Roermond thuishoren. Jacques Beelen, die recentelijker hierover publiceerde (o.a. in De Bössel 18 [2016] en Rondom het Leudal 165 [2017]) schrijft: “Daar (in St. Odiliënberg, red.) waren de relikwieën van belang voor de verering van hun heiligen”. Zoals hij zich toen al afvroeg: “Waarom een aan de drie heiligen van Odiliënberg gewijd altaar in de Christoffelkathedraal in Roermond?”, zo kunnen wij ons

nu des te meer afvragen: “Waarom een aan de drie heiligen van Odiliënberg gewijd altaar in de Nicolaaskerk van Heythuysen?”. Ondanks onze goede argumenten (per slot van rekening waren de relieken in 1361 alleen maar om veiligheidsredenen naar Roermond overgebracht) zijn onze pogingen om de relieken weer terug te krijgen helaas op niets uitgelopen.

### **personalia**

Op zaterdagmorgen 26 november j.l. vond in de St. Catharinakerk van Montfort de uitvaartdienst plaats voor **Johanna Maria (Jo) van Gorp-van Pol (1922-2022)**. Geboren en getogen in het buitengebied van Montfort, als jongste in een groot gezin, in het boerderijtje aan de Linnerweg (op de ‘Eikenwal’) dat haar vader in 1919 had laten bouwen, ging ze al op jonge leeftijd uit werken, als schoonmaakster in het Sittardse ziekenhuis. Dat werken had ze van huis uit meegekregen, thuis was er altijd wel wat te doen, terwijl ze in de oogsttijd ook bij boeren uit de buurt meehielp. Op het station in Sittard ontmoette ze de Brabander Rinus van Gorp (1922-2011) die voor zijn werkgever onderweg was. Nadat ze eind 1956 getrouwd waren en op Jo’s ouderlijke boerderij waren ingetrokken, ging Rinus werken bij Landbouwbelang in Maasbracht. Jo verdiende er nog een centje bij door de kleuterschool te poetsen. Thuis zorgde Jo voor haar moeder die al sinds 1948 weduwe was; zij kwam in de zomer van 1961 te overlijden. Omdat Jo en Rinus tot hun grote verdriet geen kinderen konden krijgen, werden in 1963 Ed en Marga geadopteerd en acht jaar later Frits die er een nieuw en warm thuis vonden. Ze hadden het goed en mooi samen en de hechte band bleef, ook toen de kinderen het huis uit gingen. Toen de jongste begin negentiger jaren verkering kreeg werd besloten de boerderij zodanig te verbouwen dat er zowel voor Jo en Rinus als voor Frits en zijn gezin plaats was. Rinus’ zware werk begon steeds meer zijn tol te eisen; het resulteerde erin dat hij in 2011 op Camillus in Roermond moest worden opgenomen, waar een paar maanden later, toch nog onverwacht snel een einde aan zijn leven kwam. Het bracht een grote leegte in Jo’s leven en ook al ging ze wekelijks kaarten in de Vaart en later naar het huiskamerproject in het dorps huis, het alleen-zijn viel haar steeds zwaarder. Niet alleen de Coronatijd, ook het feit dat ze steeds slechter kon zien en horen waren er de oorzaak van dat de contacten buitenshuis steeds minder werden. Desalniettemin begon ze steeds meer uit te zien naar haar naderende 100<sup>e</sup> verjaardag. Een ongelukkig val, waarbij ze gelukkig niets brak, leek op het laatste moment roet in het eten te gooien. Op de grote dag, donderdag 17 november, was ze weliswaar bedlegerig en kon ze ook nog het nodige bezoek ontvangen, waaronder onze burgemeester. Toch was het duidelijk dat het einde eraan zat te komen, het einde dat zich op maandagavond 21 november aandiende. Na de uitvaartdienst werd ze begraven op het parochiële kerkhof.

Op zaterdagmiddag 26 november j.l. hielden we op Bergerbos de uitvaartdienst voor **Margaret Erika Rosemarie (Margret) Häßler-Vanselow (1940-2022)** uit Posterholt. Geboren en getogen in het in Westpommern gelegen Zillmitz (en thans Poolse Sulimice), moest Margrets ouderlijk gezin na de ‘bevrijding’ door de Russen en de overdracht van hun geboortestreek aan Polen in het Westen een veilig heenkomen zoeken en vestigden ze zich halverwege de jaren vijftig (via een opvangkamp in het Hessische Lauterbach) in het nabij Wegberg gelegen Watern (D). Nadat ze de oorspronkelijk uit het Saksische Zschorlau afkomstige Heinz Häßler (1933-1997) had leren kennen, die vlak voor de bouw van het ‘ijzeren gordijn’ naar het Westen was gevlucht, trouwden ze in de zomer van 1964 en betrokken ze naast haar ouderlijk huis een woning om in 1968 naar Posterholt te verhuizen, waar een collega van Heinz al eerder een huis had gekocht. Daar aan de Streekelsweg

voelden ze zich al gauw thuis en zouden ook hun vier kinderen opgroeien. Terwijl Heinz bij fa. Geelen aan de slag ging, zorgde Margret voor de huishouding en de opvoeding van de kinderen. Heinz' vroegtijdige arbeidsongeschiktheid drukte echter een groot stempel, zowel op zijn eigen leven, als op dat van zijn gezin. Toch probeerden ze zo goed en kwaad als het ging het hoofd boven water te houden. Meer impact had het dodelijk ongeval dat zoon Peter in de zomer 1990 uit hun leven wegrukte. Bij alles wat er gebeurde, bij alles wat hen overkwam liet Margret zich echter nooit uit het veld slaan. Integendeel: ze wist het niet alleen te accepteren, maar vond ook de kracht om her en der nog een centje bij te verdienen met het steken van asperges, met het plukken van blauwen bessen en het oogsten van champignons. Toen Heinz in de zomer van 1997 aan de gevolgen van hersenbloeding overleed betekende dat een zoveelste tegenslag. Toen ze niet lang daarna besloot naar een bejaardenhuisje aan de Nieuw Holsterweg te verhuizen, werd ze tot overmaat van ramp ook nog eens met kanker geconfronteerd. Na het ondergaan van de noodzakelijke operatie en een hele reeks bestralingen, probeerde ze in haar nieuwe huisje de draad van het leven weer op te pakken. Gelukkig kon en mocht ze altijd rekenen op de hulp en steun van haar kinderen, die ofschoon ze niet allemaal in de buurt woonden er altijd voor haar waren. Zij regelden werkelijk alles voor haar; zij zorgden ervoor dat ze niets te kort kwam. Toen ze drie jaar geleden na een ziekenhuisopname niet meer naar huis kon terugkeren, vond ze een plekje in WZC Bergh. Een tweede confrontatie met kanker, afgelopen voorjaar, leidde het einde van haar leven in. Ook nu onderging ze weer een operatie en volgden er een hele reeks bestralingen. Even leek het weer de goede kant met haar op te gaan, totdat haar hart op 16 november j.l. aangaf dat het op was. Diezelfde nacht is ze kalm en vredig van ons heengegaan. Na de uitvaartdienst volgde op Ter Borgh de begrafenis, daar waar eerder al haar zoon Peter en haar man Heinz ter ruste werden gelegd.

### **Wit U ons in deze (Corona-) tijd extra financieel ondersteunen? Bij voorbaat dank!**

Herkenbosch: NL 52 RABO 0121 402 088 t.n.v. kerkbestuur St. Sebastianus

Melick: NL 40 RABO 0133 000 400 t.n.v. kerkbestuur St. Andreas

Montfort: NL 39 RABO 0134 704 126 t.n.v. kerkbestuur H. Catharina

St. Odiliënberg: NL 79 RABO 0138 1180 00 tnv kerkbestuur HH. Wiro, Plechelmus en Otgerus

Posterholt: NL 06 RABO 0142 301 760 t.n.v. kerkbestuur St. Matthias

Vlodrop: NL 10 RABO 0154 600 512 t.n.v. kerkbestuur St. Martinus

### **Tot slot**

Aan- en afmelding voor deze nieuwsbrief kan via: [clustersecretariaat@roerkerken.nl](mailto:clustersecretariaat@roerkerken.nl)

Jos. L'Ortye (Posterholt), pastoor, tel. 40 12 21 - [pastoor@roerkerken.nl](mailto:pastoor@roerkerken.nl)

Paul Hamans (St. Odiliënberg), assistent, tel. 527 825 – [p.hamans@roerkerken.nl](mailto:p.hamans@roerkerken.nl)

Gerard Sars (St. Odiliënberg), diaken, tel. 537 765 – [g.sars@roerkerken.nl](mailto:g.sars@roerkerken.nl)

Rim Mom (Montfort), diaken, tel. 542 154 - [r.mom@roerkerken.nl](mailto:r.mom@roerkerken.nl)

Bert Venner (Roermond), diaken, tel. 320 215 - [b.venner@roerkerken.nl](mailto:b.venner@roerkerken.nl)

Lian Overbeeke (Posterholt), catechiste, tel. 06 – 526 20 245 - [l.overbeeke@roerkerken.nl](mailto:l.overbeeke@roerkerken.nl)

Parochiebureau Herkenbosch (Anja Wagemans), tel. 520 672 - [sebastianus@roerkerken.nl](mailto:sebastianus@roerkerken.nl)

Parochiebureau Melick (Marie-Anne Geraedts), tel. 537 965 - [andreas@roerkerken.nl](mailto:andreas@roerkerken.nl)

Parochiebureau Montfort, tel. 543 127 - [catharina@roerkerken.nl](mailto:catharina@roerkerken.nl)

Parochiebureau St. Odiliënberg (Marlou Roeleveld), tel. 531 384 - [otgerus@roerkerken.nl](mailto:otgerus@roerkerken.nl)

Parochiebureau Posterholt (Lilian Peters), tel. 400 275 - [matthias@roerkerken.nl](mailto:matthias@roerkerken.nl)

Parochiebureau Vlodrop (Marjon van der Beek), tel. 401 207 - [martinus@roerkerken.nl](mailto:martinus@roerkerken.nl)